№ 8. Warszawa, 10 grudnia 1931 r. Rok V.

DZIENNIK URZĘDOWY
POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

TREŚĆ.

Rachuba i kasowość. 166. Okólnik D. P. M. T. Nr. 128 L. 7483/VII/3/31 z dnia 25 listopada 1931 r. w sprawie doliczania kosztów przewozu do wartości surowca tyt. zagranicznego, otrzymywanego przez Zakłady i Urzędy P. M. T. z Magazynu P. M. T. w Sofji.

Kalkulacja. 167. Okólnik D. P. M. T. Nr. 126 L. 6195/VII/7/31 z dnia 25 listopada 1931 r. w sprawie zmian w kwartalnych sprawozdaniach kalkulacyjnych.

Gospodarka materjałowa. 168. Okólnik D. P. M. T. Nr. 116 L. 12677/VI/31 z dnia 30 października 1931 r. w sprawie unormowania przydziału i sprzedaży opakowań jutowych oraz sznurów.

Uprawa tytoniu, wykup i fermentacja. 169. Okólnik D. P. M. T. Nr. 117 L. 2375/IX/31 z dnia 2 listopada 1931 r. w sprawie potrącania zaległości podatkowych z należności plantatorów tytoniu za dostarczony surowiec tytoniowy.

SPRAWY ORGANIZACYJNE

146.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 3 października 1931 r.

L. 1357/I/Og/31

w sprawie likwidacji Skarbowego Zakładu Sprzedaży Wyr. Tyt. w Warszawie, ul. Nowy Świat Nr. 57.

Skarbowy Zakład Sprzedaży Wyrobów Tytoniowych w Warszawie przy ul. Nowy Świat Nr. 57 likwiduje się z dniem 31 października 1931 r.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego

(—) *Dr A. Kreutz.*

147.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 października 1931 r.

w sprawie zmian granic grodzkich urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych w okręgu administracyjnym izby skarbowej grodzkiej w Warszawie.

(Dz. U. R. P. z dnia 5 listopada 1931 r. Nr. 97, poz. 744).

148.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 listopada 1931 r.

o organizacji wewnętrznej Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

(Dz. U. R. P. z dnia 30 listopada 1931 r. Nr. 276 poz. 370).

Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) ustanawiam następującą organizację wewnętrzną Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego:

§ 1. Na czele Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego stoi Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Zastępcę Dyrektora na wypadek niemożności pełnienia przez niego obowiązków służbowych wyznacza Minister Skarbu.

§ 2. Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego sprawuje kierownictwo Dyrekcji przy pomocy podległych mu Wice-Dyrektorów:

Administracyjnego i

Handlowego.

Do obowiązków Wice-Dyrektorów należy kierownictwo i nadzór nad działalnością podległych im działów, koordynowanie prac tych działów oraz dostosowywanie ich działalności do zasadniczych wytycznych polityki przedsiębiorstwa, ustalanych przez Dyrektora Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Wice-Dyrektorowie uprawnieni są do decydowania we wszystkich sprawach, należących do zakresu działania podległych im działów, prócz tych, które zastrzeże dla siebie Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 3. Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego dzieli się na następujące działy:

1. Dział Ogólny,
2. Dział Produkcji,
3. Dział Zakupów,
4. Dział Sprzedaży,
5. Dział Finansowy,
6. Samodzielne Biuro Inspekcji.

Działy dzielą się na biura.

§ 4. Dział Finansowy i Samodzielne Biuro Inspekcji podlegają bezpośrednio Dyrektorowi Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Działy: Ogólny i Produkcji podlegają Wice-Dyrektorowi Administracyjnemu, zaś działy: Zakupów i Sprzedaży — Wice-Dyrektorowi Handlowemu.

§ 5. Na czele działów stoją Szefowie Działów.

Do obowiązków Szefów Działów należy kierownictwo działu, ustalanie wytycznych postępowania dla poszczególnych biur oraz koordynowanie prac i nadzór nad działalnością biur.

Szefowie Działów są uprawnieni do decydowania we wszystkich sprawach, należących do zakresu czynności działu, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych do decyzji wyższej.

§ 6. Na czele biur stoją Kierownicy Biur.

Kierownicy Biur kierują i są bezpośrednio odpowiedzialni za należyte funkcjonowanie biur.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego może na wniosek Szefów Działów przedstawiony w dro-

dze służbowej upoważnić Kierowników Biur do decydowania w zwykłych sprawach działalności biur, nieposiadających zasadniczego znaczenia i nierodzących poważniejszych zobowiązań.

§ 7. Szczegółowe postanowienia, określające prawa Wice-Dyrektorów, Szefów Działów, a ewentualnie i Kierowników Biur do decydowania w sprawach załatwianych przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego wyda Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego w drodze zarządzenia wewnętrznego.

§ 8. Do Działu Ogólnego należą: sprawy wynikające ze stosunku Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego do władz i instytucji państwowych, ogólne sprawy organizacyjne monopolu, sprawy organizacji wewnętrznej Dyrekcji, sprawy biurowości, sprawy osobowe urzędników i niższych funkcjonarjuszów Polskiego Monopolu Tytoniowego, sprawy robotnicze, sprawy gospodarcze, sprawy techniczno-budowlane, statystyka, sprawy wydawnictw, bibljoteka, sprawy prawne i wszystkie sprawy niezastrzeżone dla innych działów.

§ 9. Do Działu Produkcji należą: organizacja wewnętrzna fabryk i magazynów surowców oraz zakładów uprawy tytoniu, ustalanie norm dla produkcji i czuwanie nad ich przestrzeganiem, produkcja wyrobów tytoniowych, produkcja pomocnicza, sprawy urządzeń ruchu w fabrykach, uprawa i fermentacja tytoniu krajowego, magazynowanie surowców tytoniowych, kontrola zapasów surowców, oraz dysponowanie surowcami odpowiednio do potrzeb fabrykacji, ekspertyza surowców i wyrobów tytoniowych, badania laboratoryjne.

§ 10. Do Działu Zakupów należą: zakup surowca zagranicznego, zakup artykułów pomocniczych, maszyn i części zamiennych oraz urządzeń fabrykacyjnych i magazynowanych i przedmiotów gospodarczych.

§ 11. Do Działu Sprzedaży należą: organizacja wewnętrzna monopolowych zakładów sprzedaży, organizacja sprzedaży i sprawy koncesjonowania sprzedaży wyrobów tytoniowych, ustalanie zapotrzebowań sprzedaży, polityka handlowa, ustalanie cen, ustalanie opakowań, reklama handlowa, sprzedaż odpadków tytoniowych, eksport i import wyrobów tytoniowych.

§ 12. Do Działu Finansowego należą: polityka finansowa oraz sprawy układania i czuwanie nad wykonaniem planu finansowo-gospodarczego, regulacja zobowiązań, buchalterja, kalkulacja.

§ 13. Do Samodzielnego Biura Inspekcji należy przeprowadzanie inspekcji:

a) administracyjnej,
b) rachunkowej,
c) fabrykacyjnej,
d) technicznej (budów, maszyn i instalacyj),
e) sprzedaży,
f) uprawy i fermentacji tytoniu,
g) zasobów.

Szczegółową instrukcję, normującą zakres i sposób przeprowadzania inspekcji, wyda Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 14. Dział Ogólny dzieli się na następujące Biura:

1. Ogólne,
2. Osobowe,
3. Robotnicze,
4. Statystyczno-Wydawnicze,
5. Gospodarcze,
6. Techniczno - Budowlane,
7. Prawne.

§ 15. Do Biura Ogólnego należą:

a) sprawy ogólne, wynikające ze stosunku Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego do władz i instytucji państwowych, a w szczególności do Ministerstwa Skarbu i Najwyższej Izby Kontroli,

b) sprawy ogólno-organizacyjne Polskiego Monopolu Tytoniowego oraz sprawy organizacji wewnętrznej Dyrekcji,

c) sprawy biurowości i kancelaryjne,

d) sprawy prasowe,

e) spraw niezastrzeżone do kompetencji innych jednostek składowych Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 16. Do Biura Osobowego należą: sprawy osobowe urzędników i niższych funkcjonarjuszów Polskiego Monopolu Tytoniowego, a w szczególności sprawy przyjmowania i zwalniania ze służby tego personelu, sprawy uposażeniowe, emerytalne, dyscyplinarne, sprawy świadczeń na rzecz urzędników i niższych funkcjonarjuszów i t. p.

§ 17. Do Biura Robotniczego należą:

a) sprawy stosunku służbowego robotników Polskiego Monopolu Tytoniowego.

b) sprawy ochrony pracy i opieki nad robotnikami Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 18. Do Biura Statystyczno-Wydawniczego należą:

a) statystyka,

b) sprawy wydawnictw Polskiego Monopolu Tytoniowego,

c) bibljoteka.

§ 19. Do Biura Gospodarczego należą:

a) zarząd nieruchomościami i pomieszczeniami, czuwanie nad zapewnieniem potrzebnych pomieszczeń,

b) sprawy gospodarcze Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego i podległych jej zakładów, a w szczególności sprawy inwentarza ruchomego, urządzeń i przyborów gospodarczych, oraz przyborów biurowych, ustalanie norm zużycia opału, światła i wody w pomieszczeniach biurowych i administracyjnych i czuwanie nad przestrzeganiem tych norm,

c) zarządzanie środkami przewozowemi.

§ 20. Do Biura Technicznego należą:

a) remont i konserwacja budynków, oraz budowa nowych pomieszczeń,

b) sprawy instalacji elektrycznych, ogrzewania centralnego, wentylacji, kanalizacji i wodociągów,

c) sprawy wszelkich innych instalacji i urządzeń mechanicznych, z wyjątkiem urządzeń ruchu maszynowego w fabrykach.

§ 21. Do Biura Prawnego należą:

a) udzielanie opinji prawnych na żądanie poszczególnych jednostek składowych Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego,

b) współdziałanie w spisywaniu wszelkich aktów notarjalnych, a zwłaszcza aktów umów (kupna, dzierżawy i t. p.), których przedmiotem są nieruchomości,

c) załatwianie spraw, będących przedmiotem postępowania sądowego,

d) sprawy likwidacji prywatnego przemysłu tytoniowego,

e) regulowanie hipotek nieruchomości, załatwianie związanych z niemi kwestji zobowiązań i uprawnień Polskiego Monopolu Tytoniowego,

f) czuwanie nad egzekwowaniem należytości od dłużników wątpliwych,

g) opinjowanie projektów ustaw i rozporządzeń, kodyfikowanie przepisów monopolowych,

h) opracowywanie przy współdziałaniu zainteresowanych działów odpowiedzi na skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

§ 22. Dział Produkcji dzieli się na następujące Biura:

1. Biuro Norm,
2. Biuro Produkcji wyrobów tytoniowych,
3. Biuro Uprawy tytoniu,
4. Biuro Produkcji pomocniczej,
5. Biuro Ruchu,
6. Biuro Badań laboratoryjnych.

W skład Działu Produkcji wchodzą ponadto Eksperci Tytoniowi.

§ 23. Do Biura norm należy ustalanie norm dla wszystkich procesów i czynników produkcji, a w szczególności:

a) norm procesów fabrykacyjnych,

b) norm wydajności pracy ręcznej,

c) norm pracy maszynowej,

d) norm zużycia surowca,

e) norm zużycia materjałów pomocniczych.

§ 24. Do Biura Produkcji wyrobów tytoniowych należą:

a) sprawy organizacji wewnętrznej fabryk i magazynów surowców,

b) ustalanie programów fabrykacyjnych na podstawie zapotrzebowań Działu Sprzedaży,

c) ustalanie procedur fabrykacyjnych i czuwanie nad ich przestrzeganiem,

d) kierowanie produkcją wyrobów tytoniowych w fabrykach, czuwanie nad przestrzeganiem ustanowionych dla tej produkcji norm,

e) zarządzanie magazynami surowców tytoniowych.

§ 25. Do Biura Uprawy tytoniu należą:

a) sprawy organizacyjne zakładów uprawy tytoniu,

b) sprawy kierownictwa uprawą,

c) fermentacja surowca tytoniowego,

d) zarząd magazynami fermentacyjnemi.

§ 26. Do Biura Produkcji pomocniczej należą:

a) sprawy organizacyjne fabryk produkcji pomocniczej,

b) produkcja opakowań.

§ 27. Do Biura Ruchu należą:

a) sprawy urządzeń maszynowych i ruchu mechanicznego w fabrykach, montaż, uruchomianie, konserwacja i remonty, oraz kontrola pracy maszyn,

b) zarządzanie przydziałem maszyn w fabrykach,

c) prowadzenie badań nad zużyciem maszyn i wydawanie opinji w sprawach ich dyskwalifikacji,

d) urządzanie i konserwacja, oraz remonty transmisji, transporterów i instalacji odkurzających,

e) zarządzanie sprawami warsztatów mechanicznych w fabrykach, oraz produkcją tych warsztatów.

§ 28. Do Biura Badań laboratoryjnych należy przeprowadzanie na zlecenie poszczególnych jednostek składowych Działu Produkcji, oraz Działu Zakupów badań laboratoryjnych nad surowcami i artykułami pomocniczemi, używanemi przy produkcji.

§ 29. Do Ekspertów Tytoniowych należy: przeprowadzanie ekspertyz surowców i wyrobów tytoniowych, opracowywanie na zlecenie procedur fabrykacyjnych, wypowiadanie się co do używania substytutów.

Organizację pracy Ekspertów ustali Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego w drodze zarządzenia wewnętrznego.

§ 30. Dział Zakupów dzieli się na następujące Biura:

1. Biuro Zakupów surowca zagranicznego,
2. Biuro Zakupów artykułów pomocniczych i urządzeń mechanicznych.

§ 31. Do Biura Zakupów surowca zagranicznego należy zakup surowców zagranicznych.

§ 32. Do Biura Zakupów artykułów pomocniczych i urządzeń mechanicznych należy:

a) zakup artykułów pomocniczych,

b) zakup przedmiotów gospodarczych, inwentarza biurowego i przyborów biurowych,

c) zakup urządzeń fabrykacyjnych, oraz urządzeń i przyborów, potrzebnych dla działu fermentacji i uprawy tytoniu,

d) zakup maszyn i części zamiennych,

e) zarząd magazynami artykułów pomocniczych.

§ 33. Dział Sprzedaży dzieli się na następujące Biura:

1. Biuro Organizacji Sprzedaży,
2. Biuro Handlowe,
3. Biuro Ochrony rynku,
4. Biuro Eksportu i Importu.

§ 34. Do Biura Organizacji sprzedaży należą:

a) ustalanie sieci sprzedaży,

b) sprawy organizacyjne monopolowych zakładów sprzedaży,

c) sprawy koncesjonowania sprzedaży łącznie ze sprawami określania rabatów i kredytów dla sprzedawców.

§ 35. Do biura Handlowego należą:

a) ustalanie potrzeb rynku i związanych z nim zapotrzebowań sprzedaży,

b) zaopatrywanie placówek sprzedaży w wyroby tytoniowe,

c) polityka handlowa, ustalanie cen, ustalanie opakowań,

d) reklama handlowa,

e) sprzedaż odpadków tytoniowych.

§ 36. Do Biura Ochrony rynku należy czuwanie nad zjawiskami zmniejszania się spożycia wyrobów tytoniowych skutkiem nielegalnej produkcji i obrotu surowcem i wyrobami tytoniowemi oraz współdziałanie z właściwemi organami w zwalczaniu takich nadużyć.

§ 37. Do Biura Eksportu i Importu Wyrobów Tytoniowych należą wszystkie sprawy dotyczące:

a) eksportu wyrobów Polskiego Monopolu Tytoniowego zagranicę,

b) importu wyrobów tytoniowych zagranicznych.

§ 38. Dział Finansowy dzieli się na następujące Biura:

1. Biuro Polityki Finansowej,
2. Biuro Regulowania należytości funkcjonarjuszów,
3. Biuro Regulacji zobowiązań,
4. Biuro Buchalterji,
5. Biuro Kalkulacji.

§ 39. Do Biura Polityki Finansowej należą:

1. Opracowywanie planu finansowo-gospodarczego i czuwanie nad wykonaniem tego planu.
2. Opracowywanie planów polityki finansowej.
3. Czuwanie nad stanem kapitałów monopolu, a w szczególności nad jego środkami obrotowemi.
4. Opracowywanie wniosków w sprawie potrzeb kredytowych przedsiębiorstwa.
5. Regulowanie zobowiązań, wynikających z operacyj kredytowych.
6. Kasa.

§ 40. Do Biura Regulowania należytości funkcjonarjuszów należy obliczanie i regulowanie należytości urzędników i niższych funkcjonarjuszów, a więc poborów, należytości z tytułu podróży i przesiedleń służbowych, świadczeń i t. p.

§ 41. Do Biura Regulacji zobowiązań należy:

a) kontrola zobowiązań i należytości kontrahentów,

b) regulowanie tych zobowiązań i należytości.

§ 42. Do Biura Kalkulacji należy:

a) kalkulacja kosztów własnych, cen i rentowności,

b) ustalanie przy sposobności przeprowadzonej kalkulacji kosztów własnych ewent. przekroczeń obowiązujących norm i komunikowanie odnośnych spostrzeżeń właściwym Szefom Działów oraz Wice-Dyrektorom i Dyrektorowi Polskiego Monopolu Tytoniowego,

c) sprawdzanie rachunków kosztów przewozów (kolejowych i okręgowych) oraz wydawanie opinji w sprawie polityki przewozów.

§ 44. Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego ustali w drodze zarządzenia wewnętrznego szczegółowy wykaz czynności poszczególnych jednostek składowych Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, określając ściśle ich wzajemny stosunek i zasady współdziałania.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego ustali również organizację wewnętrzną Biur.

§ 45. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1931 r.

149.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 3 grudnia 1931 r.

L. 1570/I/Og/31

w sprawie wprowadzenia w życie nowej organizacji wewnętrznej Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

W związku z rozp. Ministra Skarbu z dnia 17 listopada 1931 r. o organizacji wewnętrznej Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego (Monitor Polski Nr. 276, poz. 370), zarządzam, co następuje:

A. Zmiany w dotychczasowej organizacji wewnętrznej Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego i podziale czynności.

W myśl przytoczonego wyżej rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 listopada 1931 r., dotychczasowe Wydziały i Oddziały oraz Generalny Inspektorat Polskiego Monopolu Tytoniowego zostają przekształcone na Działy i Biura oraz Samodzielne Biuro Inspekcji.

D z i a ł O g ó l n y.

Dział Ogólny przejmuje wszystkie sprawy załatwiane przez dotychczasowy Wydział I-y Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego oraz Oddziały Robotniczy i Techniczno-Budowlany, z wyjątkiem spraw referatu transportowego w Oddziale Ogólnym Wydziału I-go, z których to spraw do zakresu czynności Działu I-go zostaje włączone tylko zarządzanie środkami przewozowemi monopolu oraz sprawy najemnych przewozów lokalnych, inne zaś sprawy, a w szczególności sprawdzanie listów przewozowych i opracowywanie planów polityki przewozowej oraz udzielanie opinji w sprawach przewozowych przechodzi do zakresu czynności Działu Finansowego.

Poszczególne Biura Działu I-go odpowiadać będą pod względem zakresu czynności następującym dotychczasowym Oddziałom:

B i u r o O g ó l n e — Oddziałowi Ogólnemu,

B i u r o O s o b o w e — Oddziałowi Osobowemu,

B i u r o R o b o t n i c z e — Oddziałowi Robotniczemu,

B i u r o S t a t y s t y c z n o - W y d a w n i c z e — Oddziałowi Statystyczno - Wydawniczemu,

B i u r o G o s p o d a r c z e — obecnemu Referatowi Gospodarczemu Oddziału Ogólnego Wydziału I-go, przyczem do Biura Gospodarczego zostaje włączone również zarządzanie środkami przewozowemi monopolu oraz sprawy najemnych przewozów lokalnych,

B i u r o T e c h n i c z n o - B u d o w l a n e — Oddziałowi Techniczno - Budowlanemu,

B i u r o P r a w n e — Oddziałowi Prawnemu.

D z i a ł P r o d u k c j i.

Dział Produkcji przejmuje wszystkie sprawy należące do zakresu czynności dotychczasowych Wydziałów: Fabrykacyjnego (z wyjątkiem Oddziału Ekspertów) i Uprawy Tytoniu oraz Oddziału Mechanicznego.

Ponadto do zakresu czynności Działu Produk-

cji zostają włączone sprawy produkcji pomocniczej, a w szczególności sprawy organizacyjne fabryk produkcji pomocniczej i sprawy produkcji opakowań, należące dotychczas częściowo do Wydziału VI.

Dotychczasowy Oddział Badań laboratoryjnych dla P. M. T. w Laboratorjum Chemicznem Państwowego Monopolu Spirytusowego stanowić będzie odtąd pod nazwą „Biuro Badań Laboratoryjnych" jednostkę składową Działu Produkcji.

W końcu Działu Produkcji zostają włączone również sprawy ustalania norm dla wszystkich procesów i czynników produkcji.

Poszczególne Biura Działu Produkcji odpowiadać będą co do zakresu czynności następującym dotychczasowym jednostkom organizacyjnym Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego:

Biuro Produkcji Wyrobów Tytoniowych — dotychczasowemu Wydziałowi Fabrykacyjnemu,

Biuro Uprawy Tytoniu — dotychczasowemu Wydziałowi Uprawy Tytoniu,

Biuro Ruchu — dotychczasowemu Oddziałowi Mechanicznemu, z tą tylko zmianą, iż zakup urządzeń mechanicznych należący dotychczas do Oddziału mechanicznego przechodzi nie do Biura Ruchu, a do Biura Zakupów artykułów pomocniczych i urządzeń mechanicznych w Dziale Zakupów.

Biuro Norm zostanie osobno zorganizowane i przejmie sprawy dotyczące ustalania norm dla wszystkich procesów i czynników produkcji, a w szczególności:

a) norm procesów fabrykacyjnych,
b) „ wydajności pracy ręcznej,
c) „ pracy maszynowej,
d) „ zużycia surowca,
e) „ zużycia materjałów pomocniczych.

Do zakresu czynności Biura Produkcji Pomocniczej zostają włączone:

a) sprawy organizacyjne fabryk produkcji pomocniczej,
b) produkcji opakowań.

Eksperci Tytoniowi przejmą czynności dotychczasowego Oddziału Ekspertów w Wydziale II-im Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Dział Zakupów.

Do zakresu czynności Działu Zakupów zostają włączone wszystkie sprawy należące do dotychczasowych Wydziałów III i VI-go Dyrekcji P. M. T.

Biuro Zakupów surowca zagranicznego przejmie dotychczasowe czynności Wydziału III-go, zaś Biuro Zakupów artykułów pomocniczych i urządzeń mechanicznych — dotychczasowe czynności Wydziału VI-go z wyjątkiem spraw produkcji pomocniczej, które przechodzą do Biura Produkcji Pomocniczej w Dziale Produkcji.

Do Biura Zakupów art. pom. i urządzeń mech. zostają włączone również sprawy zakupu urządzeń mechanicznych, należące dotychczas do zakresu czynności Oddziału Mechanicznego.

Dział Sprzedaży.

Do Działu Sprzedaży zostają włączone wszystkie sprawy należące do zakresu czynności dotychczasowego Wydziału IV Dyrekcji P. M. T. — Biuro Organizacji Sprzedaży przejmie czynności dotychczasowego Oddziału VI/1.

Biuro Handlowe przejmie czynności dotychczasowego Oddziału IV/2 z wyjątkiem spraw eksportu i importu oraz sprawy reklamy handlowej w kraju.

Biuro Ochrony Rynku przejmie czynności dotychczasowego referatu ochrony monopolu.

Biuro Eksportu i Importu przejmie czynności dotychczasowego referatu Eksportu i Importu oraz sprawy reklamy handlowej zagranicznej.

Dział Finansowy.

Do Działu Finansowego zostają włączone wszystkie sprawy należące do zakresu czynności dotychczasowego Wydziału VII-go oraz z zakresu czynności Referatu Transportowego Wydziału I-go sprawy sprawdzania listów przewozowych, opracowywania planów polityki przewozowej oraz udzielania opinji w sprawach przewozowych.

Biuro Polityki Finansowej przejmie czynności dotychczasowych Oddziałów VII/4 i VII/6.

Biuro Regulowania należytości funkcjonarjuszów przejmie czynności dotychczasowego Oddziału VII/2.

Biuro Regulacji zobowiązań przejmie czynności dotychczasowego Oddziału VII/3.

Biuro Buchalterji przejmie czynności dotychczasowych Oddziałów VII/1 i VII/5.

Biuro Kalkulacji przejmie czynności dotychczasowego Oddziału Kalkulacji oraz wymienione wyżej (przy określaniu zakresu czynności Działu Finansowego) sprawy z Referatu Transportowego Wydziału I-go.

Samodzielne Biuro Inspekcji.

Samodzielne Biuro Inspekcji przejmie czynności dotychczasowego Generalnego Inspektoratu Polskiego Monopolu Tytoniowego.

B. Organizacja wewnętrzna i szczegółowy wykaz czynności poszczególnych jednostek organizacyjnych Dyrekcji P. M. T.

Przytoczone powyżej zestawienie zmian w organizacji Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego ma charakter tylko orjentacyjny, stanowiący podstawę do przekazania przez dotychczasowe jednostki organizacyjne pełnionych czynności jednostkom przewidzianym w nowej organizacji.

Szczegółowy wykaz czynności i organizacja wewnętrzna nowych jednostek składowych Dyrekcji P. M. T. zostaną ustalone w drodze oddzielnego zarządzenia wewnętrznego.

C. Skasowanie dotychczasowych jednostek organizacyjnych i przekazanie czynności nowym jednostkom organizacyjnym Dyrekcji.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego zarządzenia dotychczasowe jednostki organizacyjne Dyrekcji P. M. T., a w szczególności Generalny Inspektorat P. M. T., Wydziały i Oddziały zostają skasowane, a Kierownicy tych jednostek winni bezzwłocznie przekazać te czynności Kierownikom nowych jednostek organizacyjnych, kierując się zasadami, wskazanemi wyżej w części A. niniejszego zarządzenia.

Przekazywanie aktów i spraw w tych wypadkach, gdy poszczególne dotychczasowe jednostki organizacyjne zostają rozdzielone pomiędzy kilka nowych jednostek organizacyjnych, powinno nastąpić w sposób następujący:

a) sprawy niezałatwione powinny być przekazane właściwym przedmiotowo nowym jednostkom organizacyjnym bezzwłocznie,

b) akta spraw załatwionych, o ile łączne przekazanie wszystkich takich aktów byłoby utrudnione, będą przekazywane nowym jednostkom organizacyjnym sukcesywnie w miarę potrzeby.

D. Skład osobowy Działów i Biur.

Skład osobowy Działów i Biur zostaje ustalony równocześnie oddzielnem zarządzeniem.

E. Sekretarjaty Działów.

Aż do dalszego zarządzenia Dyrekcji, regulującego definitywnie organizację sekretarjatów Działów, czynne będą zamiast dotychczasowych sekretarjatów (kancelarji) Wydziałowych, następujące sekretarjaty:

W Dziale Ogólnym:

a) Sekretarjat Ogólny Działu I-go, załatwiający wszystkie sprawy kancelaryjne Działu Ogólnego z wyjątkiem spraw Biura Osobowego i Biura Techniczno-Budowlanego.

b) Sekretarjat Biura Osobowego, załatwiający sprawy kancelaryjne Biura Osobowego.

c) Sekretarjat Biura Techniczno Budowlanego, załatwiający sprawy kancelaryjne tego Biura.

W Dziale Produkcji:

a) Sekretarjat Ogólny Działu Produkcji, załatwiający sprawy kancelaryjne wszystkich Biur Działu prócz Biura Ruchu.

b) Sekretarjat Biura Ruchu, załatwiający sprawy kancelaryjne tego Biura.

W Dziale Zakupów:

a) Sekretarjat Biura Zakupów Surowca Zagranicznego,

b) Sekretarjat Biura Zakupów Artykułów Pom. i Urządzeń Mechan.

W Dziale Sprzedaży:

W Dziale Sprzedaży jeden sekretarjat dla całego Działu.

W Dziale Finansowym:

a) Sekretarjat Ogólny Działu, obsługujący wszystkie Biura prócz Biura Buchalterji,

b) Sekretarjat Biura Buchalterji.

W Samodzielnym Biurze Inspekcji:

W Samodzielnym Biurze Inspekcji Sekretarjat Biura.

Wszystkie Sekretarjaty obowiązane będą prowadzić dzienniki i skorowidze osobno dla każdego z Biur.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego zarządzenia Sekretarjaty założą odrazu takie dzienniki i skorowidze.

F. Oznaczenia Korespondencji.

Oznaczenia korespondencji na aktach winny być dokonywane cyframi rzymskiemi i arabskiemi wskazującemi:

cyfra rzymska — Dział,
cyfra arabska — Biuro,

według tej numeracji porządkowej, w jakiej wyliczone są Działy i Biura w rozporządz. Ministra Skarbu z dnia 17 listopada 1931 r. o organizacji wewnętrznej Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Przykładowo więc korespondencja Biura Produkcji Pomocniczej winna być oznaczana cyframi: II/4.

Przepisywanie na maszynie i powielanie:

Aż do dalszego zarządzenia przepisywanie na maszynie będzie zorganizowane według grup maszynistek, w następujący sposób:

Na I piętrze — czynne będą dwie grupy maszynistek: jedna, obsługująca wszystkie Biura mieszczące się na I piętrze, prócz Biura Osobowego, druga — Biuro Osobowe.

Na II piętrze — czynne będą dwie grupy maszynistek:
Jedna — obsługująca Dział Sprzedaży.
Druga — Biuro Techniczno-Budowlane.

Na III piętrze — czynna będzie jedna grupa maszynistek, obsługująca wszystkie Biura Działu Produkcji.

Na IV piętrze — czynne będą dwie grupy maszynistek:
Jedna obsługująca Biuro Zakupów Surowca Zagran.
Druga — Biuro Zakupów Artykułów Pomocniczych i Urządzeń Mechan.

Na V piętrze — czynna będzie jedna grupa maszynistek obsługująca cały Dział Finansowy.

Przepisywanie na powielaczu będzie dokonywane przez te same grupy maszynistek.

Wejście w życie zarządzenia.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie bezzwłocznie.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego
(—) *Dr A. Kreutz.*

SPRAWY OGÓLNE

150.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU
z dnia 17 października 1931 r.
N. D. I. 9738/2/31
w sprawie organizacji i urzędowania Ministerstwa Skarbu.

Do
Panów Dyrektorów Departamentów, Pana Dyrektora Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, Pana Komendanta Straży Granicznej oraz Panów Dyrektorów Monopoli
w miejscu.

Na zasadzie §§ 4, 5 i 18 Zasad organizacji i urzędowania Ministerstw, ustalonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 1926 r. (Monitor Polski Nr. 203, poz. 578), zarządzam, co następuje:

Sprawy personalne, skoncentrowane, zgodnie z zarządzeniami z dnia 22 maja 1931 r. L. D. I.

2751/1/31, w Wydziale Administracyjnym Departamentu I, podlegają bezpośrednio mej aprobacie.

Pan Dyrektor Departamentu VI wszystkie sprawy, wymagające mej aprobaty lub decyzji, przedkładać będzie Panu Podsekretarzowi Stanu, Wincentemu Jastrzębskiemu, który też w moim imieniu będzie je decydował, względnie udzielał niezbędnych dyrektyw, lub przedkładał mnie do decyzji.

Zgodnie z powyższem i na zasadzie art. 2 p. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 marca 1927 r. o Monopolu Spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 289) oraz na zasadzie art. 19 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o Monopolu Tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) i rozporządzenia Ministra Skarbu z d. 29 listopada 1926 r. o organizacji Polskiego Monopolu Tytoniowego (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 742) PP. Dyrektorzy Monopolów wszystkie sprawy, przekraczające ich kompetencje, wymagające decyzji Ministerstwa Skarbu, względnie Ministra Skarbu przedkładać będą Dyrektorowi Departamentu Akcyz i Monopolów P. Juljanowi Kulskiemu, a wedle uznania tego ostatniego, Panu Podsekretarzowi Stanu, Wincentemu Jastrzębskiemu, względnie w następstwie dopiero mnie.

Pan Dyrektor Departamentu II wszystkie sprawy, wymagające mej aprobaty lub decyzji, przedkładać będzie Panu Podsekretarzowi Stanu Adamowi Kocowi.

P. Dyrektorzy Departamentów I, III, VII, VIII i Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń analogiczne sprawy przedkładać będą Panu Podsekretarzowi Stanu Stefanowi Starzyńskiemu.

PP. Dyrektorzy Departamentów IV i V oraz Komendant Straży Granicznej analogiczne sprawy przedkładać będą Panu Podsekretarzowi Stanu, Władysławowi Zawadzkiemu.

151.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI WYDANE W POROZUMIENIU Z MINISTREM SKARBU

z dnia 3 listopada 1931 r.

o właściwości władz skarbowych do wnoszenia oskarżenia przed sądami grodzkiemi w sprawach z ustawy karnej skarbowej.

(Dz. U. R. P. z dnia 8 listopada 1931 r. Nr. 98, poz. 754).

152.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 12 listopada 1931 r.

L. 3510 II 31.

w sprawie zgodności sprawozdań fabrycznych z faktycznym stanem rzeczy.

Do
wszystkich Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych.

Podczas kontroli przeprowadzonej w ostatnim czasie w jednej z Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych przez delegatów Dyrekcji P. M. T. stwierdzono, że stan faktyczny w niektórych oddziałach przedstawiał się inaczej, niż to wynikało ze sprawozdań fabryki, złożonych Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Dyrekcja P. M. T. zwraca uwagę Fabryk, że ich sprawozdania i zestawienia służą Dyrekcji P. M. T. jako materjał do obliczeń, planowania i zarządzeń. Aby dane dostarczane Dyrekcji P. M. T. przez Fabryki mogły spełnić to zadanie, jest konieczne, aby przedstawiały one stan faktyczny zgodnie z rzeczywistością; jakiekolwiek odchylenia w tych danych od istotnego stanu rzeczy wprowadzają Dyrekcję P. M. T. w błąd, co w konsekwencji może spowodawć, iż oparte na nich przewidywania nie bądą słuszne, a wydane zarządzenia mogą być niecelowe, lub nawet szkodliwe dla przedsiębiorstwa.

Zwracając uwagę na powyższe, Dyrekcja P. M. T. poleca Fabrykom przestrzegać bezwzględnie, aby ich sprawozdania, zestawienia i obliczenia przedstawiały stan faktyczny, zgodny z rzeczywistością i wykonane były z całą dokładnością i starannością.

Dyrekcja P. M. T. zaznacza, że w wypadkach stwierdzenia rozbieżności pomiędzy danemi przedstawionemi Dyrekcji P. M. T. przez Fabryki, a faktycznym stanem rzeczy winni będą pociągani do surowej odpowiedzialności. Zarządzenie niniejsze podać należy do wiadomości wszystkim urzędnikom Fabryki.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego

(—) *Dr. A. Kreutz.*

SPRAWY OSOBOWE

153.

ROZPORZĄDZENIE MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 12 października 1931 r.

L. T. I. 9220/2/31.

W sprawie mieszkań w spółdzielniach mieszkaniowych.

Do
wszystkich Departamentów Ministerstwa Skarbu, Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, Komendy Straży Granicznej, Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, Państwowego Monopolu Spirytusowego, Generalnej Dyrekcji Loterji Państwowej, Biura Sprzedaży Soli, Mennicy Państwowej, wszystkich Izb Skarbowych i Dyrekcji Ceł, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach, Inspektoratu Ceł w Gdańsku i Komisarjatu do spraw likwidacji własności niemieckiej w Poznaniu.

Zdarzają się obecnie dość częste wypadki, iż urzędnicy będący członkami spółdzielni mieszkaniowych po wykończeniu swych mieszkań wynajmują je, sami zaś zajmują nadal mieszkania w budynkach państwowych przez Skarb Państwa wynajętych lub administrowanych.

W ten sposób powodują wypaczenie celu akcji rządowej w kierunku popierania spółdzielczego ruchu budowlanego wśród funkcjonarjuszów państwo-

wych, oraz zmniejszenie ilości mieszkań, któremi władze administracyjne mogą dysponować na potrzeby swego personelu.

Ponadto zdarza się, że mieszkania, uzyskane przy pomocy Państwa stanowią przedmiot handlu również i w ten sposób, że niektórzy urzędnicy wbrew obowiązującym przepisom należą do więcej niż jednej spółdzielni i po wybudowaniu mieszkań, lub nawet w czasie budowy sprzedają je ze znacznym zarobkiem, albo wynajmują za wysokim czynszem nieraz własnym kolegom.

Niejednokrotnie urzędnicy ci dopuszczają się nawet nadużyć, polegających na tem, że zdobywają fałszywe zaświadczenia, stwierdzające przynależność ich do danej spółdzielni i na tej podstawie otrzymują wysokie zaliczki, które nie idą na cel właściwy.

W związku z powyższem zarządzam:

1) aby podlegli mi funkcjonarjusze, którzy w miejscu służbowego pobytu mają mieszkania w spółdzielniach mieszkaniowych, zwalniali bezzwłocznie mieszkania w budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajętych lub administrowanych.

2) aby przy przedkładaniu wniosków Ministerstwu Skarbu o udzielanie zaliczek na cele budowlane, podległe mi władze i urzędy uprzednio skrupulatnie zbadały zaświadczenia wydawane przez Spółdzielnie mieszkaniowe, jak również czuwały nad właściwym zużyciem udzielonych na ten cel zaliczek.

Ponadto zaznaczam, że niezastosowanie się do powyższych zarządzeń, jak też handel mieszkaniami, budowanemi przy pomocy środków uzyskanych z funduszów państwowych i przynależność do kilku spółdzielni mieszkaniowych, opartych na kredytach państwowych, traktować będą jako postępowanie nieetyczne i obniżające powagę stanowiska urzędnika (art. 25 ustawy o państwowej służbie cywilnej i analogiczne przepisy w innych ustawach).

154.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 13 października 1931 r.

w sprawie nadania statutu Związkowi Zakładów Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych.

(Monitor Polski z dnia 13 listopada 1931 r. Nr. 262, poz. 361).

155.

USTAWA

z dnia 14 października 1931 r.

w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska oraz ustawy o uposażeniu sędziów i prokuratorów.

(Dz. U. R. P. z dnia 8 listopada 1931 r. Nr. 98, poz. 749).

156.

ROZPORZĄDZENIE MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 19 października 1931 r.

L. D. I. 15320/5/31

w sprawie zaliczania służby wojskowej do wysługi emerytalnej.

Do
Kancelarji Cywilnej Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu, Biura Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydjum Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw
w/m.

W uzupełnieniu okólników z dnia 13 stycznia 1928 r. L. D. I. 21210/5/27 oraz z dnia 28 sierpnia 1928 r. L. D. I. 10384/5/28 o zaliczaniu służby wojskowej do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, Ministerstwo Skarbu opierając się na orzeczeniach Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 14 grudnia 1927 r. L. Rej. 3820/25 w sprawie Ignacego Ruszkowskiego i z dnia 16 października 1928 r. L. Rej. 5455 w sprawie Andrzeja Nieporadnego, prosi o stosowanie na przyszłość w nieuprawomocnionych jeszcze i nowych orzeczeniach w sprawach emerytalnych zasad następujących:

Służba wojskowa, pełniona w byłem państwie zaborczem z poboru albo z mobilizacji, może być zaliczana do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych na podstawie art. 1 ustawy emerytalnej z dnia 11-go grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6 poz. 46 z r. 1924) tylko wówczas, gdy dany funkcjonarjusz państwowy już w byłem państwie zaborczem był zawodowym wojskowym albo funkcjonarjuszem państwowym z uprawnieniami emerytalnemi i z tego tytułu posiadał prawo do doliczenia mu do jego wysługi emerytalnej w państwie zaborczem służby wojskowej z poboru albo z mobilizacji. Służba wojskowa w b. państwie zaborczem może być również doliczona do wysługi emerytalnej polskiej, gdy nastąpiło bezpośrednie przejście do służby państwowej polskiej cywilnej lub wojskowej, albo też do służby w jednej z polskich formacji wojskowych, uznanych przez Państwo Polskie, pod warunkiem, że nie zachodzi nieuzasadniona przerwa między wymienioną służbą wojskową w byłem państwie zaborczem, a służbą państwową polską cywilną lub wojskową, albo służbą w polskich formacjach wojskowych, uznanych przez Państwo Polskie. Przerwa tylko w tym wypadku nie stanowi przeszkody do doliczenia służby wojskowej w b. państwach zaborczych, jeżeli opóźniony termin wstąpienia do służby państwowej polskiej nie był zależny od woli danego funkcjonarjusza, jak naprzykład okres przebywania w niewoli.

157.

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 5 listopada 1931 r.

L. D. VII 1411/1/31

w sprawie wypłaty pensji za order Virtuti Militari za rok 1932.

Do
Wszystkich Izb Skarbowych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach.

Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że pensja orderowa, przypadająca kawalerom orderu „Virtuti Militari" za rok 1932, ma być wypłacona jednorazowo w pełnej wysokości w terminie począwszy od dnia 2 stycznia 1933 r. na zasadach ustalonych zarządzeniem z dnia 4 marca 1929 r. L. D. VII.313/2.

SPRAWY ROBOTNICZE

158.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 121

z dnia 19 listopada 1931 r.

L. 3615/II/31

w sprawie zatrudnienia robotników w dnie powszednie wolne od pracy.

Do
wszystkich Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych.

Wprowadzając zarządzeniem z dnia 6 lutego 1931 L. 276/II/31 (okólnik Nr. 21) skrócony tydzień pracy, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego upoważniła Fabryki do zatrudniania w niektórych oddziałach administracyjnych potrzebnej ilości robotników przez pełny tydzień pracy, przyczem oddziały te wymieniła przykładowo w zarzadzeniu. Zatwierdziając imiennie wykazane ilości robotników zatrudnionych w poszcz. fabrykach przez pełny tydzień pracy, Dyrekcja P. M. T. zaznaczyła wyraźnie, że zatrudnianie dotyczących osób przez pełny tydzień pracy należy uważać za wyjątek oraz zaapelowała do Fabryk, ażeby spisy te poddały rewizji i ograniczyły ilość tych robotników do minimum; zatwierdzenie zrewidowanych spisów nastąpiło zarządzeniem z dnia 24 kwietnia 1931 r. L. 910/II/31, wzgl. dodatkowemi zarządzeniami dla poszczególnych Fabryk i w poszczególnych wypadkach.

Stosowanie w Fabrykach przez dłuższy okres czasu skróconego tygodnia pracy pozwoliło Fabrykom zorjentować się, co do konieczności zatrudnienia robotników w dnie powszednie wolne od pracy w różnych porach roku oraz co do samej ilości istotnie potrzebnych fabryce osób w tych dniach.

Mając powyższe na względzie Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zwraca się do P. P. Dyrektorów z ponownym apelem, aby na podstawie dotychczasowych doświadczeń poddali ponownie rewizji ilość osób zatrudnianych w Fabryce przez pełny tydzień.

Osobom zbędnym, zatrudnianym dotychczas przez pełny tydzień pracy, należy w myśl obowiązujących przepisów ustawowych oraz zgodnie z zarządzeniem z dnia 6 lutego b. r. L. 276/II/31 wypowiedzieć dotychczasowe warunki pracy w terminie ustawowym.

W terminie do dnia 30 listopada b. r. należy przedłożyć imienny spis osób, które Fabryka zamierza zatrudniać nadal przez pełny tydzień pracy wraz z wyszczególnieniem zajęcia i uzasadnieniem konieczności zatrudnienia, oraz spis osób, których zatrudniania przez pełny tydzień zaniechano.

Za Dyrektora P. M. T.
(—) *A. Lewicki.*
Naczelnik Wydziału.

159.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 127.

z dnia 25 listopada 1931 r.

L. 6048/OR/31

w sprawie walki z bezrobociem.

Do
wszystkich Fabryk i Zakładów P. M. T.

W związku z akcją walki z bezrobociem oraz potrzebą stosowania oszczędności, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zabrania z całą stanowczością zatrudniania robotników w godzinach nadliczbowych.

Godzinami nadliczbowemi są te, które wykraczają poza obręb obowiązującego czasu pracy.

Czas pracy określa art. 1-szy ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 2/1920, poz. 7), względnie rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 15 stycznia 1924 r. w sprawie czasu pracy dla wykonania robót, poprzedzających produkcję lub po niej następujących (Dz. U. R. P. Nr. 19/24, poz. 188) i z dnia 26 stycznia 1922 r. w sprawie czasu pracy osób, zatrudnionych przy pilnowaniu (Dz. U. R. P. Nr. 18/22, poz. 148).

W większości spotykanych w praktyce wypadków, które pociągają za sobą potrzebę zatrudnienia doraźnie niewielkiej liczby robotników przed otwarciem lub po zamknięciu Fabryki, można uniknąć godzin nadliczbowych przez odpowiednie przesuwanie tym robotnikom czasu pracy, w sposób następujący: robotnika, który ma wykonać określoną robotę przed otwarciem Fabryki, należy zwolnić tego samego dnia wcześniej od reszty robotników o tyle godzin, ile zajęła mu dana robota przed rozpoczęciem zajęć ogólnych. Robotnika zaś który ma wykonać określoną robotę po zamknięciu Fabryki, należy powołać od pracy w danym dniu o tyle godzin później od reszty robotników, ile przypuszczalnie czasu zajmie mu wyznaczona robota po skończeniu zajęć ogólnych. W razie wprowadzenia skróconego czasu pracy w ciągu dnia, doraźne przesunięcia w godzinach zajęć będą potrzebne tylko wtedy, kiedy ilość godzin pracy robotnika przed lub po otwarciu Fabryki łącznie z czasem normalnej pracy przekracza

normy powołane w ust. 3-im niniejszego. System przesuwania czasu zajęć dotyczy wszystkich wypadków, kiedy roboty po za obrębem obowiązującego czasu pracy dadzą się przewidzieć przynajmniej na jeden dzień naprzód. Zwraca się bowiem uwagę, że jest niedopuszczalne zatrudnianie robotnika w godzinach nadliczbowych jednego dnia, a zwolnienie go wzamian od zajęć na taką samą ilość godzin w innym dowolnym dniu tygodnia. Zakaz takiego postępowania zawiera okólnik z dnia 11 października 1930 r. L. 5851/VIII/30.

Odrębną grupę prac w sezonie zimowym przedstawia obsługa kotłów wysokiego i niskiego ciśnienia. Normy czasu pracy dla tych czynności określa rozporządzenie, powołane w ustępie 3-cim niniejszego, w sprawie czasu pracy dla wykonania robót, poprzedzających produkcję lub po niej następujących. Jeżeli warunki lokalne wymagać będą zatrudnienia robotników przy obsłudze kotłów po za obrębem tego czasu pracy ewent. jeżeli kotły będą musiały być obsługiwane w niedziele i święta, to godzin nadliczbowych pozwoli uniknąć zorganizowanie zapasowej brygady palaczy, która zastępować będzie stałych palaczy w tym czasie, kiedy dla tych ostatnich przypadałyby godziny nadliczbowe. Dla brygady zapasowej należy wtedy odpowiednio przesunąć czas zajęć w myśl zasad, podanych w ustępie poprzednim. Obsługę kotłów w niedziele i święta powinna spełniać część stałych palaczy, część zaś zapasowych. Ta sama zasada powinna być przestrzegana przy podziale pracy między palaczy stałych i zapasowych w dnie powszednie. Palacze zapasowi są osobiście odpowiedzialni za swe czynności tak samo, jak palacze stali, jednak tym ostatnim, jako bardziej doświadczonym, powinien być powierzony nadzór nad pracą palaczy zapasowych.

Robotnicy, pracujący w niedziele dłużej, niż przez trzy godziny muszą otrzymać równą ilość godzin wolnych w tygodniu. Palaczy zwalnianych w dnie powszednie z powodu pracy w niedziele, powinni zastępować robotnicy z brygady zapasowej. Analogicznie należy postępować n.p. z maszynistami i t. p.

Jeżeli którakolwiek z Fabryk zatrudnia wartowników przez siedem dni w tygodniu, co jest niedopuszczalne, należy niezwłocznie zreorganizować czas służby wartowniczej w tym kierunku, żeby każdy wartownik miał raz na tydzień 24-ro godzinny odpoczynek. W dni odpoczynkowe wartownika, służbę jego powinien pełnić zastępca. W sprawie czasu służby wartowników obowiązują zalecenia, zawarte w okólniku z dnia 18 kwietnia 1930 r. L. 2815/VIII/30.

Zakaz pracy w godzinach nadliczbowych powinien być dokładnie znany i z całą ścisłością przestrzegany przez personel urzędniczy i dozorczy.

Wyjątkowo mogą być stosowane odchylenia od zakazu używania robotników w godzinach nadliczbowych w odniesieniu do nieprzewidzianych i nagłych prac, których niewykonanie tego samego dnia n. p. groziłoby zahamowaniem normalnego ruchu Fabryki, spowodowałoby straty materjalne, było ze szkodą pracowników lub t. p. Wypadki takie w przemyśle tytoniowym należą do sporadycznych, o ile administracja Fabryki jest odpowiednio zapobiegliwa. Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego spodziewa się, że Dyrektorzy Fabryk w poczuciu powagi zagadnienia dołożą starań, żeby praca w godzinach nadliczbowych stała się zjawiskiem istotnie wyjątkowem.

W dążeniu do nieobciążania Fabryk zbędną korespondencją, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego nie żąda nadsyłania perjodycznych wykazów w sprawie godzin nadliczbowych, gdyż wykazy takie w większości byłyby negatywne. Wymaga się jednak, żeby Fabryki o każdym wypadku zatrudnienia robotników po za obrębem obowiązującego czasu pracy nadsyłały niezwłocznej sprawozdania, motywujące zarazem niemożność uniknięcia godzin nadliczbowych. Brak doniesienia tego rodzaju uważany będzie za odpowiedź negatywną. Za to zaniedbanie doniesienia, pomimo użycia robotników w godzinach nadliczbowych, traktować się będzie narówni z utajeniem zarządzeń, sprzecznych z obowiązującymi przepisami.

O możliwem w przyszłości doraźnem przesuwaniu godzin zajęć, stosownie do wskazówek zawartych w ustępie 4-tym, należy wyraźnie uprzedzić robotników, traktując to uprzedzenie, jako zmianę ich warunków pracy. Znaczy to, że z dnia na dzień przesuwanie godzin pracy może być stosowane dopiero po upływie dwuch tygodni od chwili wypowiedzenia, przyczem jego termin powinien się kończyć w sobotę lub w przyjęty dzień wypłaty.

Wypowiedzenie powinno być dokonane tylko w stosunku do pracowników, których charakter pracy i dotychczasowa praktyka wskazują, że mogą być potrzebni do prac, przypadających do wykonania po za obrębem normalnego czasu pracy. Dążeniem Fabryk powinno być, żeby wypowiedzenie objęło stosunkowo jaknajmniejszą ilość osób n. p. niektórych rzemieślników, część robotników, zajętych przy robotach ogólnych i t. p., a jednocześnie zaspakajało wszystkie spodziewane potrzeby Fabryki. Pracowników, którym wypowie się warunki pracy, należy uspokoić, że przesuwanie godzin zajęć stosowane będzie w razach istotnie wyjątkowych i przeważnie krótkotrwałych, tak, że nie będzie ono zasadniczo zmieniać rozkładu czasu pracy, ustalonego dla ogółu robotników.

Przypomina się w końcu, że Fabryki obowiazane są prowadzić dla każdego pracownika osobno wykazy godzin nadliczbowych z oznaczeniem należnej za nie płacy.

Przepisy poprzednie sprzeczne z treścią niniejszego tracą równocześnie swą moc.

Dyrektor
Polskiego Monopolu Tytoniowego

(—) *Dr. Kreutz.*

FABRYKACJA

160.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 120

z dnia 17 listopada 1931 r.

L. 3.600/II/31

w sprawie wykresu ciężaru papierosów w stanie wilgotnym.

Do
wszystkich Państwowych Fabryk wyrobów tytoniowych, z wyjątkiem Bydgoszczy, Kościana i Wodzisławia.

Zarządzeniem z dnia 30.IX.1931 r. L. 2955/II/F/31 ustaliła Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego po przeprowadzonej normalizacji wyrobów nowe wymiary i ciężary papierosów.

Celem ułatwienia Fabrykom porównywania osiąganych faktycznie wyników z ustalonemi wyżej wspomnianem zarządzeniem normami, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego wprowadza specjalny wykres, który będzie przedstawiał plastycznie równomierność nabijania papierosów, t. zn. wagę papierosów zaraz po opuszczeniu maszyny, innemi słowy ciężar papierosów w stanie wilgotnym.

Wykres, którego wzór załącza się, obejmuje cały miesiąc. Wykres ten należy prowadzić oddzielnie dla każdej maszyny i dla każdej marki papierosów, produkowanych w danej fabryce.

Skala wykresu 2 mm = 1 gram. Pola zamalowane na czerwono przedstawiają przekroczenie wagi, zamalowane na błękitno niedociągnięcia wagi.

Wykres oparty jest na średnich, wypośrodkowanych z dziennych przeważań.

Ilość dziennych przeważań papierosów z każdej maszyny uzależnia się od ilościowego stanu personelu fabrykacyjnego i wyszkolenia tegoż personelu w precyzyjnym ważeniu, z tem jednak, że jako minimum oznacza się 3 przeważenia dziennie z każdej maszyny o różnych porach dnia.

Wspomniane wykresy należy przesyłać Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z powołaniem się na niniejsze zarządzenie najpóźniej do dnia 5 każdego miesiąca, poczynając od stycznia 1932 r.

Za Dyrektora P. M. T.
(—) *Lewicki*.
Naczelnik Wydziału.

Uwaga: schemat wykresu przesłano Fabrykom przy niniejszym okólniku.

MAGAZYNOWANIE

161.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 123.

z dnia 20 listopada 1931 r.

L. 3636/II/31

w sprawie magazynowania surowców przy użyciu stelaży.

Do
Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych, Państwowych Magazynów Surowców Tytoniowych, Państwowych Magazynów Surowców i Wyr. Tytoniowych, Państw. Mag. Wyr. Tyt. w Przemyślu, Stanisławowie i Toruniu, U. W. T. i M. W. T. w Grudziądzu, Magazynu P. M. T. w Sofji.

Dążąc do zapewnienia w składach Polskiego Monopolu Tytoniowego jak najbardziej racjonalnych warunków konserwacji surowców, oraz mając na oku najdalej idące wykorzystanie pojemności składów, Dyrekcja P. M. T. opracowała sposób układania surowców na składzie przy pomocy ruchomych (rozbieralnych) stelaży (stojaków).

Sposób magazynowania surowców przy pomocy tych stelaży przedstawia załączony rysunek.

Próbne urządzenie stelaży w jednym z Państwowych Magazynów Surowców Tytoniowych dało korzystne wyniki, okazało się mianowicie, że: 1) urządzenie stelaży jest b. proste i niekosztowne, 2) magazynowanie surowców w ten sposób daje bardzo dobre warunki dla ich konserwacji, znacznie lepsze niż układanie ich w normalne stosy (zagrzewanie się surowców, gniecenie dolnych partji), 3) układanie surowców na stelażach zmniejsza wydatki na robociznę, usuwając potrzebę częstego przekładania surowców, które ogranicza się zasadniczo do okresu wtórnej fermentacji świeżych surowców, 4) pozwala na lepsze wykorzystanie pomieszczeń magazynowych, dając możność układania surowców wyżej, niż to jest możliwe przy formowaniu normalnych stosów.

Z powyższych względów Dyrekcja P. M. T. projektuje zaopatrzenie wszystkich składów surowca w ruchome stelaże, w ilości potrzebnej do przechowywania surowców orjentalnych i cygarowych.

Ze względów budżetowych zaopatrywanie składów w stelaże wzgl. materjał na stelaże odbywać się będzie sukcesywnie, przyczem w pierwszej kolejności brane będą pod uwagę składy, przechowujące lepsze surowce orjentalne i cygarowe przez dłuższe okresy czasu (składy tranzytowe), t. j. Państwowy Magazyn Surowców Tytoniowych w Aleksandrowie, Oświęcimiu, Radomiu, Państwowa Fabryka Wyrobów Tytoniowych w Krakowie, Państwowy Magazyn Surowców i Wyrobów Tytoniowych w Warszawie-Nowogrodzka (Wulkan) i Państwowy Magazyn Surowców i Wyrobów Tytoniowych we Lwowie.

Z chwilą powzięcia decyzji o zainstalowaniu w pewnym składzie stelaży Dyrekcja P. M. T. wydeleguje z danego zakładu jednego pracownika do składu już zaopatrzonego w stelaże, celem przestudjowania na miejscu sposobu budowania stelaży.

Na podstawie tych studjów zainteresowany Zakład, uwzględniając własne warunki lokalne, przedstawi Dyrekcji P. M. T. szkic usytuowania stelaży i szczegółowe zapotrzebowanie potrzebnych na ten cel desek.

Dyrekcja P. M. T. podkreśla, że magazynowanie surowców na stelażach wymaga również stosowania normalnych zabiegów konserwacyjnych (Towaroznawstwo tytoniowe — rozdział VI str. 271 i nast.) oraz kontroli materjałów na składzie. Przy tym sposobie magazynowania surowców należy zwrócić szczególną uwagę na należytą wentylację ubikacji składowych, z uwagi na większe wykorzystywanie przestrzeni magazynowej (wgórę), co grozi

niebezpieczeństwem zbytniego wysuszania surowców, ułożonych na górnych kondygnacjach, gdzie gromadzi się cieplejsze powietrze.

Dla ułatwienia wentylacji i krążenia powietrza konieczne jest w każdym razie zostawienie nad ostatnią (górną) belą wolnego miejsca o wysokości co najmniej 0,5 m.

Przechowywanie surowca na stelażach nie zapobiega występowaniu fermentacji wtórnej (dodatkowej) u surowców świeżych, a tylko ułatwia jej przebieg i zmniejsza jej niebezpieczeństwa, na skutek braku większego ciśnienia na poszczególne bele i w następstwie większego dostępu powietrza do poszczególnych bel. W każdym razie jednak nawet przy magazynowaniu surowców na stelażach surowce, szczególnie świeże, muszą być pod tym względem specjalne kontrolowane, a w razie wystąpienia dodatkowej fermentacji należy do danej partji stosować wskazane środki (zmiana warstw ew. układanie bel pojedyńczo).

Za Dyrektora P. M. T.

(—) *J. Dutkowski.*

Generalny Inspektor

Uwaga. Rysunek przedstawiający szkic stojaka i sposób rozkładania bel surowca przesłano Urzędom i Zakładom Monopolowym przy niniejszym Okólniku.

ORGANIZACJA SPRZEDAŻY

162.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 118.

z dnia 3 listopada 1931 r.

L. 5174/IV/2/31

w sprawie bezpośrednich zamówień na papierosy „Radjo".

Do

wszystkich Zakładów Sprzedaży Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Zmieniając częściowo zarządzenie z dnia 4.IV. 1930 r. L. 1108/IV/2/30 (okólnik Nr. 66) Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego poleca na przyszłość kierować zamówienia bezpośrednie na papierosy „Radjo" do Państwowego Magazynu Surowców i Wyrobów Tytoniowych w Warszawie (ul. Nowogrodzka 45), który je będzie realizował w miarę posiadanych zapasów.

Oczywiście odpisy tych zamówień należy, jak dotychczas, przesyłać Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego (Wydz. IV/2).

Za Dyrektora P. M. T.

(—) *L. Librach.*

Kierownik Oddziału.

163.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 125.

z dnia 23 listopada 1931 r.

L. 4382/IV/1/31

w sprawie zapotrzebowania papieru pakowego i szpagatu przez Hurtownie Monopolowe i Skarbowe Zakłady Sprzedaży Wyrobów Tytoniowych.

Do

Państwowych Magazynów Surowców i Wyrobów Tytoniowych w Krakowie-Podgórze, Lwowie, Łodzi i Wilnie, Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych w Starogardzie i Wodzisławiu, Państwowych Magazynów Wyrobów Tytoniowych w Kaliszu, Kołomyi, Lublinie, Łukowie, N. Sączu, Poznaniu, Równem, Toruniu, Wadowicach oraz Skarbowego Zakładu Sprzedaży Wyrobów Tytoniowych w Gdyni.

Wobec zgłaszania przez poszczególne Magazyny, posiadające Oddziały dla detalicznych sprzedawców (Hurtownie), oraz przez Skarbowy Zakład Sprzedaży Wyrobów Tytoniowych zapotrzebowania na papier pakowy i szpagat niejednokrotnie kilka razy w ciągu roku — co jest niepożądanym objawem ze względów organizacyjno-handlowych — Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego w celu unormowania tej sprawy zarządza co następuje:

Magazyny (Zakłady) winny zgłaszać zapotrzebowanie na wspomniane artykuły na cały rok budżetowy na dwa miesiące przed jego rozpoczęciem, przyczem jeżeli chodzi o papier pakowy należy podawać jego wymiary i gramaturę. Przy zgłaszaniu tych zapotrzebowań należy również zaznaczać, czy Magazyny (Zakłady) mają możność zmagazynowania omawianych artykułów w ilości, wynoszącej połowę rocznego ich zapotrzebowania.

Na okres przyjściowy, t. j. do końca bieżącego roku budżetowego, nadeślą Magazyny (Zakłady) Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego zapotrzebowanie na papier pakowy i szpagat do 15-go grudnia b. r.

W związku z powyższem Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego normuje sprawę opakowywania wyrobów tytoniowych, zakupywanych w Hurtowniach Monopolowych (Oddziałach dla detalicznych sprzedawców) względnie w Skarbowych Zakładach Sprzedaży Wyrobów Tytoniowych w następujący sposób:

a) detalistom należy opakowywać wyroby tytoniowe tylko w tym wypadku, gdy nie mają własnego odpowiedniego opakowania,

b) konsumentom, nabywającym wyroby tytoniowe w Skarbowych Zakładach Sprzedaży Wyrobów Tytoniowych (sklepach) należy zapakowywać towar zgodnie z przyjętemi w tym względzie zwyczajami w handlu prywatnym.

Za Dyrektora Pol. Mon. Tyt.

(—) *K. Abłamowicz.*

Naczelnik Wydziału.

BUDOWA I REMONTY

164.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 124
z dnia 21 listopada 1931 r.
L. 151/17/LVIII/BT/31.
w sprawie remontów i konserwacji.

Do
wszystkich Fabryk i Zakładów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Wskutek znacznego uszczuplenia kredytów na remonty i konserwacje w drugiem półroczu 1931/32 roku oraz ze względu na konieczność przeprowadzenia jak najdalej idących oszczędności, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego anuluje niniejszem plan finansowo-gospodarczy remontów i konserwacji, przesłany Zakładom w początku bieżącego roku budżetowego zarządzeniem L. 2245/X/Adm/31 i poleca:

1) przedłożyć Dyrekcji do dnia 3.XII. b. r. wydatkowane sumy na remonty i konserwacje za czas od dn. 1.X do dnia 1.XII b. r., wykazując pozycje budżetu, z jakich te sumy zostały wydatkowane,

2) poczynając od dnia otrzymania niniejszego zarządzenia żadnych robót remontowych nie wykonywać bez uprzedniego zezwolenia Dyrekcji, chociażby roboty te były objęte obowiązującym dotychczas budżetem remontów i konserwacji.

Za Dyrektora P. M. T.
Inż. E. Kowalski
Kierownik Biura Technicznego.

MASZYNY I URZĄDZENIA TECHNICZNE

165.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 122
z dnia 20 listopada 1931 r.
L. 151/17/LVIII/OM/31.
w sprawie zarachowań i potwierdzeń odbioru maszyn i części maszynowych.

Do
wszystkich Urzędów i Zakładów P. M. T.

W celu umożliwienia zarachowania kwot wydatkowanych bezpośrednio przez Państwowe Fabryki Wyrobów Tytoniowych, Magazyny i Urzędy, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego poleca w przysłanych potwierdzeniach odbioru i w protokułach komisyjnych z odbioru: części, maszyn i t. p., każdorazowo zaznaczać, że Fabryka (Magazyn lub Urząd) zlikwidowała należność, wobec czego wnosi o zatwierdzenie wydatkowanej kwoty.

Powyższe odnosi się do wszystkich wydatków poniesionych przez Fabrykę, a więc:

1) do wydatków spowodowanych zamówieniem Dyrekcji i Polskiego Monopolu Tytoniowego, ustalającem płatność z kasy Fabryki (Magazynu, Urzędu) po dokonanym odbiorze dostawy względnie urządzenia;

2) do wydatków płatnych z kasy Fabryki (Urzędu, Magazynu) spowodowanych zamówieniem Fabryki (Magazynu, Urzędu) bezpośrednio skierowanem do firmy dostawczej względnie instalacyjnej;

3) do wydatków poniesionych przez Fabrykę (Magazyn, Urząd) spowodowanych wykonaniem robót we własnym Zarządzie sposobem gospodarczym (własne warsztaty mechaniczne).

Wniosek o zatwierdzenie odnośnych kwot winien być niezwłocznie przesłany do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego zaraz po uskutecznieniu przez Fabrykę (Magazyn, lub Urząd) wypłaty.

Za Dyrektora P. M. T.
(—) *J. Dutkowski*
Generalny Inspektor

RACHUBA I KASOWOŚĆ

166.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 128
z dnia 25 listopada 1931 r.
L. 7483/VII/3/31.
w sprawie doliczania kosztów przewozu do wartości surowca tyt. zagranicznego, otrzymywanego przez Zakłady i Urzędy P. M. T. z Magazynu P.M.T. w Sofji.

Do
wszystkich Państwowych Fabryk Wyrobów Tyton. i wszystkich Państwowych Magazynów Surowców Tyton., oraz Magazynu Polskiego Monopolu Tyt. w Sofji.

W celu ujednostajnienia zarachowań surowców zagranicznych dla celów kalkulacyjnych Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego postanowiła do wartości surowca tytoniowego, nadsyłanego przez Magazyn Polskiego Monopolu Tytoniowego w Sofji doliczać koszty przewozu tego surowca do Zakładów i Urzędów Polskiego Monopolu Tytoniowego w Polsce, jak to ma miejsce przy surowcach, otrzymywanych od zagranicznych dostawców.

Ponieważ koszty związane z przewozem każdej partji surowca ponosi zarówno Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego, jak i Magazyn wysyłający w Sofji oraz Zakłady i Urzędy odbiorcze w Polsce, staje się rzeczą nadzwyczaj ważną, aby dla ustalenia wartości tego surowca w kraju Dyrekcja była niezwłocznie i dokładnie informowana o tych kosztach. W tym celu zarządza się, co następuje:

a) Magazyn w Sofji po wysłaniu surowca będzie nadsyłał do Wydziału VII/3 Dyrekcji odpis faktury z podaniem wszystkich poniesionych przez Magazyn w związku z wysyłką kosztów.

b) Zakłady i Urzędy, odbierające surowiec tytoniowy nadsyłany z Magazynu w Sofji, postępować będą podobnie jak z każdym innym surowcem zagranicznym, na który cena nie została jeszcze podana, t. j. zaprzychodują go w rej. V. p. bez wartości, a odpis potwierdzenia odbioru (ilościowego) z wykazaniem poniesionych kosztów przewozu kolei, i lokal. najemnego, prześlą niezwłocznie do Wydziału VII/3 Dyrekcji P. M. T.

Po otrzymaniu tych danych i ustaleniu kosztów obciążających odnośną dostawę surowca, Dyrekcja

zwiększy cenę jednostkową oraz wartość surowca fakturowanego przez Magazyn w Sofji i zawiadomi o tem Fabrykę wzgl. Magazyn w Polsce, przy jednoczesnem obciążeniu r-ku surowca zagranicznego danego Zakładu.

Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 1.XII 1931 roku czyli, że należy je stosować do transportów wysyłanych przez Magazyn w Sofji od dnia 1.XII 1931 r. z tem, że Państwowa Fabryka Wyrobów Tytoniowych w Warszawie — Dzielna zarządzenie to zastosuje do transportów wysłanych z Sofji po 1 lipca b. r.; do nowej więc wyceny dokonać się mającej dla Warszawy — Dzielnej Magazyn w Sofji i Fabryka Warszawa — Dzielna natychmiast przedłożą Dyrekcji — Wydz. VII/3 wymienione pod a) i b) dane.

W końcu zaznacza się, że zarządzenie niniejsze w niczem nie zmienia dotychczasowego ilościowego i wartościowego zarachowania surowców w Magazynie w Sofji oraz ich fakturowania przy wysyłce do Magazynów i Fabryk w Polsce, natomiast te ostatnie potwierdzać będą odbiór tylko ilościowo.

p. o. Zastępcy Dyrektora P. M. T.
(—) *E. Zaremba.*

KALKULACJA

167.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 126
z dnia 25 listopada 1931 r.
L. 6195/VII/7/31.
w sprawie zmian w kwartalnych sprawozdaniach kalkulacyjnych.

Do
Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych w Kościanie, Bydgoszczy, Wodzisławiu.

Celem ściślejszego związania kwartalnych sprawozdań kalkulacyjnych z materjałem buchalteryjnym oraz ich uproszczenia, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego wprowadza następujące zmiany w sposobie sporządzania tych sprawozdań, podanym w okólniku Nr. 150 z dnia 12.VII. 1930 r., a mianowicie:

1) W sprawozdaniach kalkulacyjnych nie należy podawać odpisu „Zestawienie obrotu cygar w pakowalni A i B", gdyż ilości półopakowanych i zapakowanych cygar podawane są na tablicach oddziałowych pakowalni A i B.

2) W zestawieniu „Podział wszystkich wydatków fabrycznych" wprowadza się następujące zmiany:

a) „robocizna oddziałowa zasadnicza" w tej grupie kosztów należy rozbijać na poszczególne oddziały tylko „wypłaty i robocizny" i „godziny nadliczbowe", t. j. robociznę związaną bezpośrednio z fabrykacją wyrobów, natomiast urlopy płatne, renty inwalidzkie, bezpłatne deputaty i 3/5 dopłaty do Kasy Chorych należy podawać łącznie z podobnemi świadczeniami „robocizny pomocniczej" w grupie „inne koszty związane z robocizną".

b) „robocizna pomocnicza" w tej grupie kosztów należy rozbijać na poszczególne oddziały tylko „wypłaty robocizny" i „godziny nadliczbowe", t. j. robociznę związaną pośrednio z fabrykacją wyrobów; inne koszty należy podawać łącznie z podobnemi świadczeniami „robocizny zasadniczej" w grupie „inne koszty związane z robocizną".

c) „inne koszty związane z robocizną" należy zestawiać tak jak dotychczas z uwzględnieniem zmian wyłuszczonych w punkcie a) i b); urlopy płatne, renty inwalidzkie, bezpłatne deputaty i 3/5 dopłaty do Kasy Chorych należy wykazywać na poszczególnych oddziałach, inne zaś wydatki w rubryce Ekonomat. Jednocześnie w tej grupie wydatków w punkcie „inna robocizna oddziałowa" należy wykazywać robociznę wypłaconą robotnikom oddziałowym niezatrudnionym z jakichkolwiek powodów (ograniczenia programu i t. p.) w oddziałach przy produkcji wyrobów, lecz przy innych robotach; robocizny tej nie należy specyfikować w rubrykach oddziałowych, lecz wykazywać w rubryce „Ekonomat" z zaznaczeniem w treści wydatków — oddziału, w którym robotnicy nie byli właściwie zatrudnieni.

d) artykuły ekonomiczne zasadnicze należy podawać jak dotychczas.

e) artykuły ekonomiczne pomocnicze należy podawać w łącznej sumie dla każdego oddziału bez wyszczególnienia nazw tych materjałów i ich ilości.

f) w grupie „przewozy" należy podawać tylko wydatki połączone z kolejowemi i lokalnemi, najemnemi przywozami artykułów eknomicznych, surowca i wyrobów. W wypadku więc uskutecznienia przewozu środkami fabrycznemi wyszczególnienie tych kosztów odpada.

Przewóz surowca zagranicznego należy podawać w dwu pozycjach, a mianowicie: odrębnie transport surowca zagranicznego otrzymanego bezpośrednio od dostawcy, odrębnie zaś transport surowca zagranicznego otrzymanego z placówek Polskiego Monopolu Tytoniowego.

g) Koszty popędu maszyn, opału, światła i wydatków administracyjnych należy podawać jak dotychczas.

3) Na tablicach „oddziały fabrykacyjne" wprowadza się następujące uproszczenia: koszty pośrednie jak opał, światło, materjały pomocnicze i t. p. w jednej sumie należy przenosić z tablicy „podział wszystkich wydatków fabrykacyjnych" na tablice odnośnych oddziałów fabrykacyjnych do rubryki „razem wartość" bez specyfikowania tych kosztów na poszczególne wyroby.

Uproszczenie to nie dotyczy jednak artykułów ekonomicznych zasadniczych, które jak dotychczas należy podawać dla każdego wyrobu ilościowo i wartościowo, dzieląc je na wyroby wg. faktycznego zużycia, oraz kosztów robocizny zasadniczej i pomocniczej, które należy specyfikować na poszczególne wyroby wg. prowadzonych zapisków.

4) W wykazie materjałów otrzymanych z innych placówek należy podawać tylko ilość i gatunki półfabrykatów wykonanych w innych placówkach Polskiego Monopolu Tytoniowego.

W końcu Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zwraca uwagę na konieczność ścisłego i dokładnego opracowywania sprawozdań kalkulacyjnych, a specjalnie na dokładne obliczanie i rozbijanie robocizny na poszczególne wyroby, gdyż, jak wykazała praktyka, sprawozdania fabryczne wykazują niejednokrotnie rażące omyłki.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast, to znaczy musi być zastosowane przy zestawieniu sprawozdań kalkulacyjnych za III-cie ćwierćrocze 1931/32 r.

p. o. Zastępcy Dyrektora P. M. T.
(—) *E. Zaremba.*

GOSPODARKA MATERJAŁOWA

168.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 116
z dnia 30 października 1931 r.
L. 12677/VI/31.

w sprawie unormowania przydziału i sprzedaży opakowań jutowych oraz sznurów.

Do
Państwowych Fabryk wyrobów tytoniowych
Urzędów Wykupu Tytoniu.

Stosowany dotychczas w Państwowych Fabrykach wyrobów tytoniowych system prucia i sortowania opakowań jutowych, uzyskiwanych z bel surowca tytoniowego, pochodzenia zagranicznego i krajowego, ulega skasowaniu.

Z wszystkich opakowań bel surowca tytoniowego, przeznaczonych do rozbelowania, winien być odtąd wypruwany jedynie szew boczny umożliwiający wyjęcie surowca z opakowania.

Żadne dalsze prucie (cięcie) opakowań otrzymanych w powyższy sposób jest niedopuszczalne.

Otrzymane z rozbelowania opakowania jutowe, podlegają odkurzeniu wzgl. wytrzepaniu i podziałowi:

1) na opakowania dobre, t. j. opakowania z juty koloru bronzowego, nadające się do ponownego belowania surowca tytoniowego,

2) na opakowania odpadkowe, przeznaczone na sprzedaż.

Opakowania dobre.

Opakowania dobre, po dokładnem odkurzeniu (wytrzepaniu), złożeniu i związaniu, (o ile nie zostaną wydane specjalne dyspozycje przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego podlegają wysyłce do odnośnych Urzędów Wykupu Tytoniu w terminach 15.IX, 15.XII, 15.III i 15.VI każdego roku wg. poniższego rozdzielnika:

z Państw. Fabr. wyr. tyt. w Warszawie - Kaliska do Urzędu Wykupu Tyt. w Tarnopolu,

z Państw. Fabr. wyr. tyt. w Monasterzyskach do Urzędu Wykupu Tyt. w Monasterzyskach;

z Państw. Fabr. wyr. tyt. w Warszawie - Dzielna do Urzędu Wykupu Tyt. w Jagielnicy;

z Państw. Fabr. wyr. tyt. w Białymstoku, Wilnie i Kowlu do Urzędu Wykupu Tyt. w Krzemieńcu;

z Państw. Fabr. wyr. tyt. w Poznaniu - Bukowska, Winnikach do Urzędu Wykupu Tyt. w Zabłotowie;

z Państw. Fabr. wyr. tyt. w Poznaniu - Wojskowa do Urzędu Wykupu Tyt. w Borszczowie ewent. P. F. W. T. w Kościanie dla opakowań żył.

z Państw. Fabr. wyr. tyt. w Starogardzie do Urzędu Wykupu Tytoniu w Grudziądzu;

z Państw. Fabr. wyr. tyt. w Łodzi i Radomiu do Urzędu Wykupu Tytoniu w Lublinie;

z Państw Fabr. wyr. tyt. w Krakowie do Urzędu Wykupu Tytoniu w Wodzisławiu i Magaz. Ferment. w Krakowie, oraz ewent. do Urzędu Wykupu Tytoniu w Jagielnicy;

z Państw. Fabr. wyr. tyt. w Grodnie do Urzędu Wykupu Tytoniu w Grodnie.

Od przestrzegania wyżej podanych terminów wysyłki opakowań dobrych zwolnione są fabryki, w których gromadzą się opakowania dobre w ładunkach wagonowych, t. j. ponad 5.000 kg, w okresach krótszych, niż kwartał.

W celu uzyskiwania minimalnych kosztów przewozu opakowań dobrych Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zaleca, jako zasadniczy ładunek — ładunek wagonowy.

Jedynie Fabryki, w których ilości gromadzących się opakowań dobrych w podanych wyżej okresach kwartalnych są mniejsze od 5.000 kg. mogą wysyłać je, jako przesyłkę drobnicową.

Przy nadawaniu na kolej opakowań dobrych za frachtem zwyczajnym nieopłaconym, zarówno w przesyłkach wagonowych, jak i drobnicowych, należy stosować nomenklaturę:

„Opakowania jutowe używane, zaopatrzone w stałe cechy, pochodzące z przesyłek, które nadeszły do stacji . . . . koleją".

Równocześnie z wysyłką opakowań dobrych, należy wysyłać do wskazanych. Urzędów i dobre sznury grube i cienkie.

Wyjaśnia się, że sznury dobre grube (o średnicy około 10 mm) i cienkie (o średn. około 5 mm), oraz szpagaty (o średn. poniżej 5 mm) są to sznury i szpagaty konopne i niekonopne, niezniszczone o długości ponad 2 m; zaś sznury zniszczone i sznury krótsze od 2 m, oraz nieużyteczny szpagat o dług. poniżej 2 m. są to sznury odpadkowe.

Przy równoczesnem nadawaniu na kolej opakowań i sznurów należy sporządzać oddzielne listy przewozowe na opakowania i sznury.

Na dziesięć dni przed wysłaniem dobrych opakowań i sznurów, fabryki nadawcze zobowiązane są przesyłać stosowne zawiadomienia (specyfikacje) odbiorczym Urzędom Wykupu Tytoniu o mającej nastąpić wysyłce opakowań i sznurów.

Na wysyłane opakowania i sznury winny fabryki wystawiać fakturę z podaniem ilości sztuk opakowań, względnie sznurów, wagi i ceny.

Oryginał faktury zostaje przesłany Urzędowi odbiorczemu, a odpis Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Na przesyłane opakowania dobre ustala się aż do odwołania następujące ceny wysyłkowe:

a) za 100 kg opakowań jutowych dobrych zł 35.— (trzydzieści pięć),

b) za 100 kg sznurów dobrych konopnych zł 90.— (dziewięćdziesiąt),

c) za 100 kg sznurów dobrych niekonopnych zł 40.— (czterdzieści).

Opakowania odpadkowe.

Pod powyższe miano podpadają opakowania nienadające się do ponownego belowania surowca tytoniowego.

Do opakowań odpadkowych zaliczają się:

1) wszystkie opakowania z juty czarnej,

2) opakowania niewymiarowe, t. j. takie opakowania, których jeden z elementów, t. j. półopakowanie lub naczółek, posiada wymiary mniejsze od 300 mm. wzdłuż i wszerz.

3) opakowania z koziej sierści i wełniane, jako rozsadniki molika tytoniowego,

4) opakowania zniszczone, t. j. podarte, nadbutwiałe, pozszywane z odpadków, względnie takie opakowania, które po rozpruciu dałyby wyłącznie odpadki.

5) opakowania zaoliwione, zanieczyszczone wapnem, smołą i t. p. szkodliwemi materjałami.

Wszystkie odpadkowe opakowania i sznury po oddzieleniu tytoniu, podlegają zabelowaniu i sprzedaży na podstawie umów, zawieranych na okres roku budżetowego przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego.

W szczegółach obowiązuje tutaj okólnik Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z dnia 6.XI. 1930 r. L. 20173/VI/30.

Przy manipulacji z rozbelowaniem surowca tworzą się również nieuniknione odpadki juty, których ilości pod żadnym pozorem nie mogą przekraczać ilości odpadków potrzebnych fabrykom na zaspokojenie potrzeb własnych (pod nalepki ochronne, szmaty do czyszczenia instalacji i maszyn i t. p.).

Opakowania i sznury w Urzędach Wykupu Tytoniu.

Urzędy Wykupu Tytoniu i Zakłady odbiorcze Polskiego Monopolu Tytoniowego po otrzymaniu opakowań względnie sznurów wystawiają potwierdzenie odbioru (z podaniem ilości sztuk, wagi i ceny) którego oryginał przesyłają fabrykom nadawczym, a odpis Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Przed użyciem opakowań należy je starannie przewietrzyć, wytrzepać, oraz przystosować do belowania surowca krajowego.

Wtym celu, o ile zachodzi potrzeba rozebrania opakowań i przystosowania rozmiarów tychże do rozmiarów posiadanych pras, należy dołożyć maksymalnych starań, aby opakownia nie były niszczone przez cięcie szwów i nieumiejętne wyciąganie szpagatu, darcie juty, bezmyślne cięcie półopakowań naczółków i t. p. czynności powodujące gromadzenie się zwałów odpadków jutowych, na które nie można znaleźć nabywców, jako na materjał nieomal bezwartościowy.

Zużywanie opakowań do belowania surowca tytoniowego winno następować w/g kolejności ich przydziału i zmagazynowania.

Nieuniknione przy manipulacji odpadki juty i sznurów, podlegają zabelowaniu i sprzedaży na zasadzie umów rocznych, zawieranych przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Sprawy sprzedaży odpadków reguluje okólnik Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z dnia 6.XI. 1930 r. L. 20173/VI/30.

Zarządzenie niniejsze znosi poprzednie zarządzenia o treści kolidującej z postanowieniami niniejszego okólnika.

Zarządzenie to nie narusza obowiązku przedkładania terminowych wykazów stanu posiadanych artykułów ekonomicznych.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego

(—) *Dr. Kreutz*

UPRAWA TYTONIU, WYKUP I FERMENTACJA

169.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 117

z dnia 2 listopada 1931 r.

L. 2375/IX/31.

w sprawie potrącania zaległości podatkowych z należności plantatorów tytoniu za dostarczony surowiec tytoniowy.

Do

wszystkich Urzędów Wykupu Tytoniu i Państwowej Fabryki Wyrobów Tytoniowych w Wodzisławiu.

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zawiadamia, iż Ministerstwo Skarbu zarządzeniem z dnia 29 października 1931 r. Nr. D. I. 772/3/31 uchyliło stosowanie zarządzenia z dnia 13 października 1930 r. Nr. D. I. 15716/3/30 (Zbiór okólników D. P. M. T. tom II str. 632 poz. 79) przy regulowaniu rachunków plantatorów z tytułu dostawy wyprodukowanego surowca tytoniowego. Urzędy i Zakłady P. M. T., zarządzające sprawami uprawy tytoniu, zwolnione są zatem od badania w Urzędach skarbowych podatków i opłat skarbowych stanu zaległości podatkowych plantatorów tytoniu przed wykupem surowca tytoniowego.

Za Dyrektora P. M. T.

(—) ***J. Dutkowski.***

Generalny Inspektor.

WYDAWCA: DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

TŁOCZONO CZCIONKAMI DRUKARNI PAŃSTWOWEJ, MIODOWA 22.